

**Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
uzklausīšanas sanāksmes par VAS "Latvijas Pasts" iesniegto abonēto
preses izdevumu piegādes pakalpojuma tarifu projektu
PROTOKOLS**

2020.gada 5.jūnijā

Nr.6

Sanāksme tiek organizēta attālināti tiešsaistes režīmā ar lietojumprogrammas „Microsoft Teams Meeting” nodrošinājumu.

Sanāksmi vada: V. Uzvārds, Regulatora Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) pārstāvis

Sanāksmi protokolē: V. Uzvārds Regulatora pārstāvis

Sanāksmē piedalās :

- V. Uzvārds, Regulatora pārstāvji
- V. Uzvārds, VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis
- V. Uzvārds, Kultūras ministrijas pārstāvis
- V. Uzvārds, SM Sakaru departamenta pārstāvis
- V. Uzvārds, SIA "Bauskas dzīve" pārstāvis
- V. Uzvārds, Biedrības "Latvijas Preses izdevēju asociācija" (turpmāk-"LPIA") pārstāvji
- V. Uzvārds, SIA "Izdevniecība Dienas Mediji" pārstāvis
- V. Uzvārds, SIA "Izdevniecība Rīgas Viļņi" pārstāvji
- V. Uzvārds, Izdevniecība "Žurnāls Santa" pārstāvis
- V. Uzvārds, SIA "Rēzeknes vēstis" pārstāvis
- V. Uzvārds privātpersonas

Sanāksmi sāk pulksten 11.00.

Sanāksmes laikā tiek veikts audio un video ieraksts.

Regulatora pārstāvis atklāj uzklausīšanas sanāksmi.

Uzklausīšanas sanāksmes darba kārtība

1. Informācija par uzklausīšanas sanāksmes norises kārtību un tarifu projekta vērtēšanu.
2. VAS "Latvijas Pasts" prezentācija par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojuma tarifu un iesniegtā tarifu projekta pamatojums.
3. Uzklausīšanas sanāksmes dalībnieku jautājumi, atbildes un priekšlikumi.

1. Informācija par uzklausīšanas sanāksmes norises kārtību un tarifu projekta vērtēšanu

Regulatora pārstāvis informē, ka uzklausīšanas sanāksmes mērķis ir informēt sabiedrisko pakalpojumu lietotājus ar VAS "Latvijas Pasts" Regulatoram iesniegto abonēto preses izdevumu piegādes

pakalpojuma tarifu projektu (turpmāk arī – tarifu projekts) un dot iespēju uzklauššanas dalībniekiem uzdot jautājumus un izteikt priekšlikumus.

VAS "Latvijas Pasts" tarifu projektu iesniedza 15.aprīlī. Atbilstoši likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 19.panta otrajā daļā noteiktajam Regulators tarifu projektu izskata 90 dienu laikā. Šis termiņš var mainīties, jo izskatīšanas laiks var tikt pagarināts par laiku kamēr VAS "Latvijas Pasts" sagatavo pieprasīto papildus informāciju. Uz šo brīdi tarifu projekta izskatīšanas termiņš ir 2020.gada 31.jūlijs. Ja tarifu projekts tiks apstiprināts, tarifi stāsies spēkā 2021.gada 1.janvārī.

Līdz šim Regulators abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojuma tarifus nav vērtējis, jo tie tika noteikti saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 28.maija noteikumiem Nr.292 "Noteikumi par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumu cenām".

Spēkā esošie piegādes tarifi:

Šķirošana, pārvadāšana un piegāde	Par vienību	Par kilogramu
Republikas pilsētās	0,0386 EUR	1,2796 EUR
Pārējā Latvijas teritorijā	0,0341 EUR	1,1339 EUR

Turpmāk paredzēts ka, abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojuma tarifs būs vienāds visā Latvijas teritorijā un tas būs šāds:

Šķirošana, pārvadāšana un piegāde	Par vienību	Par kilogramu
Visā Latvijas teritorijā	0,32 EUR	1,36 EUR

Pieņemot, ka izdevuma svars ir 100 grami, viena izdevuma piegādes tarifs būs 0,46 EUR.

2. VAS "Latvijas Pasts" prezentācija par abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojuma tarifu un iesniegtā tarifu projekta pamatojums

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis iepazīstina ar prezentāciju par Tarifu projektu.

Prezentācija pievienota 2.pielikumā.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis informē, ka Tarifu projektā pagaidām nav nekāda kompensācijas mehānisma, bet izsaka cerības, ka tas tiks noteikts.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis informē, ka preses abonentu un piegādes vienību skaits pēdējos gados stabilizējies un cerams nekritīsies vairāk par 10%. Teritoriāli – laukos ir lielāks abonentu skaits un arī kritums ir mazāks kā Rīgā un Rīgas apkārtnē. Avīzes vairāk kā žurnāli. Laukos šāds informācijas saņemšanas veids ir ierastāks. Tā ir arī tradīcija, ko pārtraucot, būs grūti atsākt.

Piegādes izdevumi nav lielāki kā 2018 gadā. Tomēr tarifs ir bez kompensācijas. Tarifs izdevumam ar vidējo svaru 70 grami ir 0,42 EUR.

VAS "Latvijas Pasts" vēlas un ir ieinteresēts lai abonentu skaits nesamazinātos.

3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi, atbildes un priekšlikumi

LPIA pārstāvis: Uzskatāms, ka preses izdevējiem šis piedāvātais tarifs, ja tiks apstiprināts, būs tarifs, ar kuru jāreķinās, un paļauties uz kompensācijām nekādi nevar. Izdevēji nav apmierināti ar šādu tarifu. Ja izdevuma mazumtirdzniecības cena ir 0,59 EUR un piegādes cena 0,46 EUR, tad izdevuma pastāvēšana faktiski ir izbeigta. Tādēļ izdevēji tādu tarifu nevar atbalstīt. Tātad šāds piedāvātais tarifs nav pieņemams. Ar pieņemumu, ka valdība izdomās kādu kompensācijas mehānismu, nevar apmierināties, jo tarifs, ja to pieņems, būs noteicošais.

Izdevniecības Rīgas Viļņi pārstāvis: Vai jaunajos tarifos ir visas tā sastāvdaļas (šķirošana pārvadāšana piegāde un piegāde par kilogramu)? Vai kaut kas vēl nāks klāt?

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Ir visas sastāvdaļas. Izdevumi, salīdzinot ar 2018.gadu, nav palielinājušies, un vidējais tarifs tāds ir bez iespējamās kompensācijas, par kuru VAS "Latvijas Pasts" nav tiesīgs lemt.

LPIA pārstāvis: Pievienojas iepriekš teiktajam. Ja kompensācijas nav, tad nav vērts izvērst diskusiju. Tomēr 2018.gadā pašizmaksa 0,38 EUR. Tagad 0,46 EUR pieaugums, Tātad par 20%. Vai tas tā ir?

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Nē, izmaksas 2019.gadā uz vidējā svara izdevumu bija 0,43 EUR. Pagaidām tie vēl ir neauditētie dati, bet domājams būtiski nemainīsies. Mainījies atalgojums, kas veido vairāk kā 50% izmaksu, un apjoma kritums, uz kuru jāattiecina fiksētās izmaksas par infrastruktūru.

LPIA pārstāvis: Noteikumos par universālo pasta pakalpojumu (turpmāk – UPP) abonētās preses piegāde ir papildu ieguvumi. Tātad tie nevar radīt apgrūtinājumu un zaudējumus. Tādēļ ne algas, ne infrastruktūras izmaksas nevarētu radīt tādu pieaugumu.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Nebūs īsti objektīvi. Tarifu aprēķinājam pēc Regulatora noteiktas metodikas un mums nav iespēju kaut ko interpretēt.

Izdevniecības Rīgas Viļņi pārstāvis: UPP ietvaros abonētās preses piegāde ir viena no sastāvdaļām. Cik % no UPP izdevumiem tā veido?

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Izdevumu uzskaitē un attiecināšana ir nodalīta.

Regulatora pārstāvis: Uzskaitē ir atsevišķa tādēļ % sadalījumu tagad pateikt nevaram. Lūdzu atsūtiet jautājumu uz e-pastu, sniegsim atbildi.

LPIA pārstāvis: Arī mēs labprāt saņemtu šādu informāciju par izmaksu sadalījumu.

Kultūras ministrijas pārstāvis: Kādēļ abas komponentes (par svaru un vienību) pieaug par vienādu vērtību absolūtos skaitļos, nevis proporcionāli?

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Varbūt īsti nesapratu jautājumu, bet esošajā tarifā ir tikai daļa, ko maksā izdevējs. Jaunajos tarifos visi izdevumi bez kompensācijas. Tādēļ tie nav šādā veidā salīdzināmi lielumi.

Izdevniecības "Žurnāls Santa" pārstāvis: Bez kompensācijas tarifu pieaugums ir par 8 reizēm un izdevumi var beigt pastāvēt. Izdevējiem tarifs nepatik un neder, analīzei nav datu.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Arī mēs gribam skaidrību, bet kompensāciju izdomāt nevaram.

Izdevniecības "Žurnāls Santa" pārstāvis: Bažas par tarifu apstiprināšanu. Līdz jūlija beigām kompensācija apstiprināta nebūs un līdz ar to arī nebūs skaidrības par maksājamo tarifu.

LPIA pārstāvis: Vai preses piegāde ir UPP grozā vai nav?

Regulatora pārstāvis: Preses piegāde ir UPP grozā.

Izdevniecības "Žurnāls Santa" pārstāvis: Iepriekš tarifam bija četras sastāvdaļas. Vai jaunajos tarifos ir visas tā sastāvdaļas (šķirošana, pārvadāšana, piegāde un piegāde par kilogramu).

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Jā ir visas sastāvdaļas, bet tagad tarifs ir bez kompensācijas.

Izdevniecības Rīgas Viļņi pārstāvis: UPP saistībā noteikts, ka VAS "Latvijas Pasts" jābūt infrastruktūrai, ar kuru šos pakalpojumus var sniegt, tādēļ uz preses piegādi būtu jāattiecina tikai mainīgās izmaksas, jo fiksētās būs neatkarīgas no tā, vai prese tiks piegādāta vai nē.

Regulatora pārstāvis: No 2021.gada 1.janvāra preses piegāde būs tāda pati UPP sastāvdaļa bez īpaša regulējuma un līdz ar to arī daļa infrastruktūras uzturēšanas izmaksu jāattiecina arī uz preses piegādi atkarībā no katra UPP veida īpatsvara.

Izdevniecības Rīgas Viļņi pārstāvis: Tas nozīmētu, ja presi vairs nepiegādātu, tad celtos pensiju piegādes izmaksas.

Regulatora pārstāvis: Ļoti hipotētisks pieņēmums, bet ja tomēr tā pieņemtu, tad ļoti iespējams, ka UPP izmaksas varētu celties.

Izdevniecības Rīgas Viļņi pārstāvis: Tad gribētu teikt, ka metodikā kaut kas nav korekti.

Regulatora pārstāvis: Ja par metodiku ir konkrētāki iebildumi vai priekšlikumi, lūdzam tos iesniegt Regulatoram.

LPIA pārstāvis: Grūti kaut ko vairāk analizēt, jo nav informācijas par to, kā tarifa skaitļi rodas.

Regulatora pārstāvis: No citu tarifu projektu analīzes pieredzes varu minēt, ka ir projekti, kuros ir daudz vairāk publiski pieejamas informācijas. Jautājums VAS "Latvijas Pasts", vai varētu darīt publiski

pieejamu lielāku daļu no informācijas, kurai patreiz noteikts ierobežotas pieejamības informācijas (turpmāk "IPI") statuss, par to no kā sastāv pakalpojuma izmaksas.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Jau tagad VAS "Latvijas Pasts" Regulatoram dot pietiekami plašu metodikā paredzēto informāciju un Regulators varētu ar to dalīties.

Regulatora pārstāvis: Šo informāciju no VAS "Latvijas Pasts" Regulators saņem kā IPI un nav tiesīgs izplatīt.

Regulatora pārstāvis: VAS "Latvijas Pasts" ir objektīvs iemesls daļai informācijas noteikt IPI statusu, jo tā strādā konkurējošos apstākļos, proti, pasta tirgus ir atvērts. Tas VAS "Latvijas Pasts" atšķir no citu lielu infrastruktūras pakalpojumu sniedzējiem, kam nav konkurences. Ir pamats tam, lai daļa informācija būtu IPI, bet jautājums, cik daudz VAS "Latvijas Pasts" ir gatava publiski atklāt izmaksu struktūru, no kurām veidojas pakalpojuma izmaksas un pakalpojuma tarifs.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Būtu nepieciešams vēl konsultēties, bet domājams daļu izmaksu pozīciju varētu atklāt un tās pat ir zināmas izdevējiem. Piemēram, šķirošana. Jautājums tikai par detalizācijas pakāpi, bet daļu var atklāt.

LPIA pārstāvis: Jau vairākus gadus tiek runāts un rakstīts, un spriests dažādos līmeņos, ka valstij būtu jāsedz šīs infrastruktūras izmaksas un izdevējiem būtu jāsedz mainīgās izmaksas. No visām izmaksām tikai apmēram 20% ir mainīgās, pārējās fiksētas. Visu pārējo UPP groza pakalpojumu cenas būtiski palielinātos, ja preses piegādi izņemtu ārā.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Protams, ja uz preses piegādi attiecinātu iespējami mazu daļu izdevumu, tarifs būtiski mainītos, bet aprēķins tiek veikts pēc esošās metodikas.

Regulatora pārstāvis: Fiksētās izmaksas ir fiksētas īstermiņā un saistītas ar zināmu pakalpojumu apjomu. Ja kāds no pakalpojumiem būtiski mainās pēc apjoma, tas vidējā termiņā izmainīs fiksētās izmaksas. Tās nav viena no otras neatkarīgas lietas un preses piegāde nav kāds īpaši no citiem nodalīts UPP. VAS "Latvijas Pasts" un Regulatoram preses piegāde jāvērtē tāpat kā cits UPP groza pakalpojums. Nav tiesības izmantot citus attiecināšanas un vērtēšanas principus un piešķirt kādas prioritātes. Tas varētu radīt risku, ka pieņemtie lēmumi tiek pārsūdzēti par normatīvo aktu neievērošanu.

LPIA pārstāvis: Satiksmes ministrijas mājas lapā citstarp rakstīts, ka pasta pamatfunkcija ir nodrošināt UPP un papildus tam arī preses piegādi. Tad, kam ticēt, vai abonētās preses piegāde ir UPP grozā vai nē.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Droši vien tādēļ, ka tarifs līdz šim tika noteikts saskaņā ar minētajiem Ministru kabineta noteikumiem.

Regulatora pārstāvis: Jā, iepriekš bija īpaši noteikumi, bet tagad būs vienādi visiem UPP.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Vai Kultūras ministrijas pārstāvis varētu ieskicēt interesējošo jautājumu virzību.

Kultūras ministrijas pārstāvis: Patreiz darbs notiek pie ziņojuma noslēguma posma. Notika 2 saskaņošanas kārtas, bet, kad varētu būt rezultāts, vēl nevar prognozēt.

LPIA pārstāvis: Par iespējamo detalizāciju tarifu sastādošajām komponentēm, lai cīnītos par iespējamo valsts atbalstu, būtu daudz rezultātīvāk, ja zinātu izmaksu struktūru. Tādēļ lūdzam iespējami plašāk informēt par to pieņemamā veidā.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Jau Kultūras ministrijas darba grupā šāda informācija ir bijusi sniegta. Arī LPIA tā ir zināma pa lielākām izdevumu grupām.

LPIA pārstāvis: Iespējams ka ir bijusi, bet maz raksturojoša.

VAS "Latvijas Pasts" pārstāvis: Bija kādas astoņas komponentes. Par detalizāciju, kur tas nav pret VAS "Latvijas Pasts" interesēm, varam runāt.

Regulatora pārstāvis: Bez VAS "Latvijas Pasts" atļaujas Regulators IPI informāciju nevar publiskot, bet, ja vajadzīgs, var iesaistīties kā vidutājs.

LPIA pārstāvis: Aicinājums VAS "Latvijas Pasts" varbūt varētu tikt Regulatorā un apspriest datus par izmaksu struktūru ar LPIA un labāk saprast viens otru.

Regulatora pārstāvis: Mēs runājam par tarifu kā par melno kastīti, bet mēs nekādi nevaram atrisināt politiskos jautājumus. Tādēļ jautājums Satiksmes ministrijas pārstāvim, vai ministrijā tiek virzīti jautājumi par iespējamām kompensācijām.

Satiksmes ministrijas pārstāvis neatbild. Iespējams, savienojuma problēmas.

Regulatora pārstāvis: Ja vairāk jautājumu nav, teikšu paldies dalībniekiem, paldies VAS "Latvijas Pasts" pārstāvim par prezentāciju.

Sanemts priekšlikums un ieteikums organizēt tikšanos ar VAS "Latvijas Pasts" un LPIA Regulatora telpās par tarifu veidojošo izdevumu struktūru.

Uzklausīšanas sanākumi beidz pulksten 12:04

Pielikumā:

1. VAS "Latvijas Pasts" prezentācija uz 4 lapām.

2020.gada 5.jūnijā

Sanāksmes vadītājs _____ **V. Uzvārds Regulatora pārstāvis**

Sanāksmes protokolētājs _____ **V. Uzvārds Regulatora pārstāvis**